

Pressmeddelande 2024-04-29

Föräldrarnas oro: hälften tror inte att barnen kommer kunna köpa bostad utan hjälp

Hälften av alla föräldrar med barn under 18 år tror inte att barnen kommer att kunna köpa en bostad före de fyller 30 - om de inte får ekonomisk hjälp, visar ny undersökning från SBAB. Även om sparandet till barnen ökar, är många pessimistiska kring möjligheten att faktiskt kunna stötta sina barn ekonomiskt. Samtidigt är barnafödandet rekordlågt i Sverige, vilket kan få stora negativa effekter för samhällsekonomin på sikt. Det är inte främst bristen på pengar som gör att föräldrar avstår från att skaffa fler barn, utan bristen på tid.

I SBAB:s barnfamiljsundersökning svarar 1 000 föräldrar med barn under 18 år på frågor om hur de sparar till sina barn och hur de ser på deras barns möjligheter att ta sig in på bostadsmarknaden. Resultatet visar att 50 procent av föräldrarna inte tror att deras barn kommer att kunna köpa en bostad före de fyller 30 år, utan ekonomisk hjälp (se diagram 1).

- Föräldrarnas syn på sina barns möjlighet att köpa bostad är väldigt pessimistisk. Samtidigt vet vi att det i flera delar av landet, speciellt i storstadsområdena, är svårt att få en hyresrätt. Det riskerar att leda till att fler unga tvingas bo hemma längre och går miste om den frihet som ofta är förknippad med att äga sitt eget boende, säger Linda Hasselvik, SBAB:s privat- och boendeekonom.

4 av 10 föräldrar uppger att de inte kan, eller är osäkra på om de kan, hjälpa sina barn ekonomiskt om det behövs för att köpa en bostad.

- Vi vet att det generellt sett är dyrare över tid att hyra sin bostad än att äga. Samtidigt har prisutvecklingen på många orter gjort det svårt att spara ihop till kontantinsatsen eller kunna låna till bostaden. Vissa föräldrar har möjlighet att hjälpa sina barn medan andra inte har det. Och föräldrarnas ekonomiska situation riskerar att gå i arv, om unga i så stor utsträckning behöver deras stöd för att kunna köpa en bostad, säger Linda Hasselvik.

Barnsparandet har ökat med 8 procent sedan i fjol

Enligt undersökningen sparar föräldrarna uppskattningsvis i snitt cirka 737 kronor per månad och barn. Det är en ökning med 8 procent sedan i fjol, då sparandet i snitt var 679 kr. Ett sparande på 737 kr i månaden motsvarar drygt 310 000 kronor, före skatt, efter 18 år, vid en genomsnittlig avkastning på 7 procent. Samtidigt uppger 1 av 10 föräldrar att de inte sparar något alls och ytterligare nästan 15 procent sparar mindre än 200 kronor (se diagram 2).

- Att föräldrar nu kan lägga undan lite mer till sina barn än förra året kan bero på att bolåneräntorna har sjunkit och lönerna stigit. Ränta-på-ränta-effekten gör att ett konsekvent sparande under uppvuxten kan göra stor skillnad för barnet när det väl är dags att flytta hemifrån, även om det inte rör sig om stora summor varje månad. Hellre att spara lite och konsekvent än inte alls, säger Linda Hasselvik.

SBAB:s affärsidé är att med nytänkande och omtanke erbjuda lån och sparande samt andra tjänster till privatpersoner, bostadsrättsföreningar och fastighetsbolag i Sverige. SBAB bildades 1985 och ägs av svenska staten. Bostadssajten Booli och mäklarguiden Hittamäklare är en del av SBAB:s trygga och enkla tjänster för bolån och boendeekonomi utan krångel. Antal bolånekunder uppgår till 298 000 och 679 000 privatpersoner har sparkonto (per den 7 februari 2025). Antal medarbetare (FTE) är 1 082. SBAB prioriterar fyra av FN:s globala hållbarhetsmål (8, 11, 12 och 13) inom ramen för Agenda 2030. Målen utgör en integrerad del av SBAB:s hållbara styrmodell och dagliga arbete. Läs mer på: sbab.se, booli.se, hittamaklare.se, facebook.com/sbabbank och linkedin.com/company/sbab-bank.

Ungefär en tredjedel av föräldrarna säger att de inte har något särskilt syfte med sitt sparande, utan att barnet själv får bestämma hur pengarna ska användas när de fyllt 18 år eller är tillräckligt mogna för att hantera dem. Bland de föräldrar som däremot sparar till något specifikt, är det vanligaste "flytta hemifrån-pengar", vilket 45 procent sparar till. Dessutom uppger 40 procent att de sparar pengar särskilt för att barnet ska kunna köpa en bostad, vilket är en ökning med fyra procentenheter sedan i fjol.

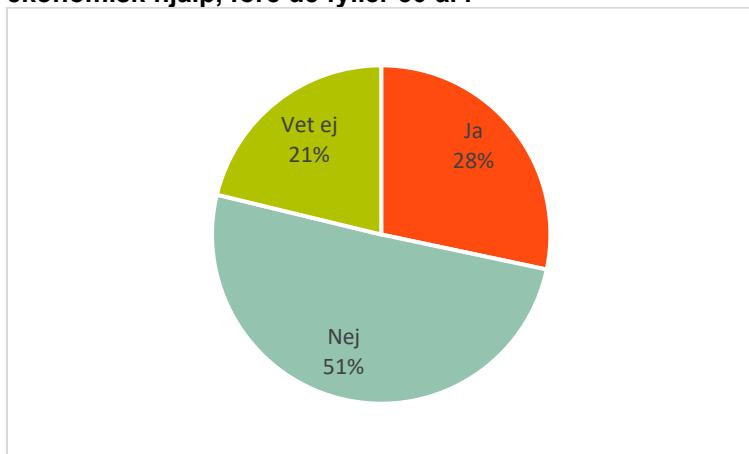
- Att flytta hemifrån är dyrt. Föräldrarna tycks vara medvetna om detta och är måna om att kunna ge sina barn en grund att stå på när det är dags att lämna boet, säger Linda Hasselvik.

Rekordlåga födelsetal i Sverige – bristen på tid större hinder än ekonomin

Enligt SCB föddes rekordfå barn i fjol. Antalet födda barn per kvinna låg på 1,43. Det är den lägsta siffran som uppmätts i Sverige. Att så få barn föds riskerar att få stora effekter på samhällsekonomin på sikt, till exempel om allt färre arbetande ska försörja allt fler äldre. Av SBAB:s undersökning framgår att en majoritet av dem under 40 år inte vill ha fler barn. Det är främst tidsbristen som gör att man avstår. 31 procent vill ha tid att fokusera på de barn de redan har och ytterligare 26 procent tycker det blir svårt att få vardagen att gå ihop med fler barn.

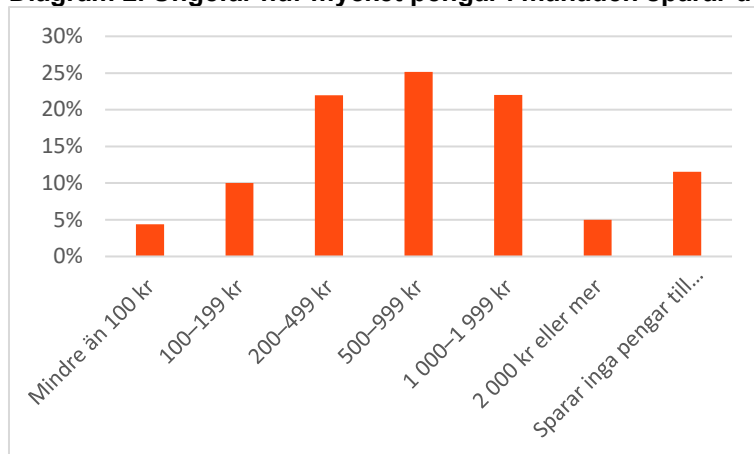
- Problemet med låga födelsetal är välkänt, och stora delar av västvärlden är drabbad. I Sverige har vi en jämförelsevis generös föräldraförsäkring, framför allt de första åren, och föräldrarna uppger inte att det främst är ekonomiska skäl som gör att man inte vill ha fler barn – utan bristen på tid. Samtidigt vet vi att tid är pengar. Vi har rätt att arbeta deltid när vi fått barn men samtidigt är det sannolikt många som upplever att de inte har råd att göra det, säger Linda Hasselvik.

Diagram 1. Tror du att ditt eller dina barn kommer kunna köpa en bostad om de vill, utan ekonomisk hjälp, före de fyller 30 år?

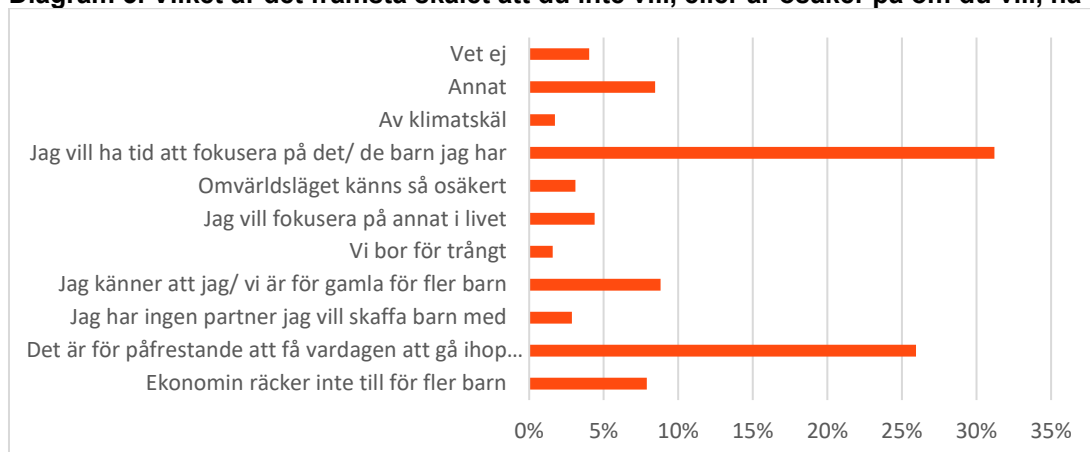
Källa: SBAB.

Diagram 2. Ungefär hur mycket pengar i månaden sparar du långsiktigt till varje barn?

Källa: SBAB.

Diagram 3. Vilket är det främsta skälet att du inte vill, eller är osäker på om du vill, ha fler barn?

Källa: SBAB. Not. Frågan har endast ställts till dem som svarat att de inte vill ha fler barn eller är osäkra på om de vill ha fler barn och diagrammet visar svaren för de som är under 40 år.

Om undersökningen:

Enkätundersökningen genomfördes av Kantar, via Sifopanelen, på uppdrag av SBAB den 20–28 mars. Drygt 1 000 individer med barn under 18 år deltog. Fjölårets undersökning, som i delar hänvisas till, gjordes den 8–12 april 2024.

För mer information, vänligen kontakta:

Linda Hasselvik, SBAB:s privat- och boendeekonom

Telefon: 070-561 21 47

E-post: linda.hasselvik@sbab.se

Catharina Henriksson, presschef, SBAB

Telefon: 076-118 79 14

E-post: catharina.henriksson@sbab.se

SBAB:s affärsidé är att med nytänkande och omtanke erbjuda lån och sparande samt andra tjänster till privatpersoner, bostadsrättsföreningar och fastighetsbolag i Sverige. SBAB bildades 1985 och ägs av svenska staten. Bostadssajten Booli och mäklarguiden Hittamäklare är en del av SBAB:s trygga och enkla tjänster för bolån och boendeekonomi utan krångel. Antal bolånekunder uppgår till 298 000 och 679 000 privatpersoner har sparkonto (per den 7 februari 2025). Antal medarbetare (FTE) är 1 082. SBAB prioriterar fyra av FN:s globala hållbarhetsmål (8, 11, 12 och 13) inom ramen för Agenda 2030. Målen utgör en integrerad del av SBAB:s hållbara styrmödel och dagliga arbete. Läs mer på: sbab.se, booli.se, hittamaklare.se, facebook.com/sbabbank och linkedin.com/company/sbab-bank.